

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fisioterapia en deporte e en actividade física

Materia	Fisioterapia en deporte e en actividade física			
Código	P05G170V01910			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Bioloxía funcional e ciencias da saúde			
Coordinador/a	Iglesias Santos, Rosa			
Profesorado	González Dopazo, Lois Iglesias Santos, Rosa Nóvoa Castro, Borja			
Correo-e	rosai@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas coma enfermas, no medio natural e social.
A2	Coñecer e comprender as ciencias, os modelos, as técnicas e os instrumentos sobre os que se fundamenta, articula e desenvolve a fisioterapia.
A3	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita, a aplicar na clínica para a reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
A4	Adquirir a experiencia clínica axeitada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos.
A5	Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais.
A6	Valoración diagnóstica de coidados de fisioterapia segundo as normas e cos instrumentos de validación recoñecidos internacionalmente.
A7	Deseñar o plan de intervención de fisioterapia atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia.
A8	Executar, dirixir e coordinar o plan de intervención de fisioterapia, utilizando as ferramentas terapéuticas propias e atendendo á individualidade do usuario.
A9	Avaliar a evolución dos resultados obtidos co tratamento en relación cos obxectivos marcados.
A11	Proporcionarlles unha atención de fisioterapia eficaz, outorgando unha asistencia integral aos pacientes.
A12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
A13	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais.
A14	Incorporar os principios éticos e legais da profesión na práctica profesional así como integrar os aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
A15	Participar na elaboración de protocolos asistenciais de fisioterapia baseada na evidencia científica.
A16	Levar a cabo as intervencións fisioterapéuticas baseándose na atención integral da saúde que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial.
A17	Comprender a importancia de actualizar os coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que integran as competencias profesionais do fisioterapeuta.
A18	Adquirir habilidades de xestión clínica que inclúan o uso eficiente dos recursos sanitarios e desenvolver actividades de planificación, xestión e control nas unidades asistenciais onde se poña atención en fisioterapia e a súa relación con outros servizos sanitarios.

A19	Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral coma escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
B1	Comunicación oral e escrita nas linguas cooficiais da Comunidade Autónoma.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B3	Capacidade de organización e planificación.
B4	Capacidade de xestión da información
B5	Resolución de problemas
B6	Toma de decisións
B7	Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo
B9	Compromiso ético
B10	Traballo en equipo
B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B12	Razoamento crítico
B13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade.
B15	Aprendizaxe autónoma
B16	Motivación por a calidade.
B17	Adaptación a novas situacións
B18	Creatividade
B19	Iniciativa e espírito emprendedor
B20	Liderado

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
6D Coñecer e comprender os principios e teorías da física, a biomecánica, a cinesiología e a ergonómia, aplicables á Fisioterapia.	A2
14D Coñecer e comprender os conceptos de exploración física, valoración, diagnóstico e prognóstico, as bases teóricas das valoracións, test e comprobacións funcionais, a avaliación científica da súa utilidade e efectividade, así como as etapas e recursos do proceso de intervención de Fisioterapia.	A6
15D Coñecer e comprender os aspectos xerais da patoloxía de etiología endóxena e exóxena relacionada coa Fisioterapia de todos os aparatos e sistemas cos seus tratamentos médicos, cirúrxicos, fisioterapéuticos e ortopédicos.	A1 A3
16D Coñecer e comprender os cambios estruturais, fisiolóxicos, funcionais e de conduta que se producen como consecuencia da intervención da Fisioterapia.	A3
18D Coñecer e comprender os procedementos fisioterapéuticos xerais e os derivados doutros axentes físicos.	A3
22D Coñecer e comprender as teorías que sustentan a capacidade de resolución de problemas e o razoamento clínico.	A5 A6 A7 A9
2P Valorar o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais.	A4 A5
3P Determinar o diagnóstico de Fisioterapia de acordo coas normas recoñecidas internacionalmente e cos instrumentos de validación internacionais. Esta competencia inclúe xerarquizar as necesidades do paciente/usuario para atender con prioridade aquelas que máis comprometan ao proceso de recuperación.	A4 A6
4P Diseñar o Plan de intervención de Fisioterapia. Elaborar un plan específico de intervención de Fisioterapia empregando habilidades de resolución de problemas e razoamento clínico: en consonancia cos recursos dispoñibles, formulando os obxectivos de intervención co usuario e, se é o caso, coas persoas significativas do seu.	A4 A7
5P Executar, dirixir e coordinar, o Plan de intervención de Fisioterapia, atendendo ao principio da individualidade do usuario e utilizando as ferramentas terapéuticas propias da Fisioterapia, é dicir, o conxunto de métodos, procedementos, actuacións e técnicas que mediante a aplicación dos medios físicos: curan, recuperan, habilitan, rehabilitan, adaptan e readaptan ás persoas con deficiencias, limitacións funcionais e minusvalías, prevenen as enfermidades e promoven a saúde das persoas que queren manter un nivel óptimo de saúde.	A4 A8
9P Intervir nos ámbitos de promoción da saúde e prevención da enfermidade.	A4 A11 A12 A16
11P Incorporar á cultura profesional os principios éticos e legais da profesión.	A4 A14
12P Incorporar a investigación científica e a práctica baseada na evidencia como cultura profesional.	A4 A15

13P Analizar criticamente os métodos, protocolos e tratamentos da atención en Fisioterapia e velar porque estes se adecúen á evolución do saber científico.	A4 A15
15P Aplicar os mecanismos de garantía de calidade na práctica da Fisioterapia, axustándose aos criterios, indicadores e estándares de calidade recoñecidos e validados para a boa práctica profesional.	A4 A15 A18
18P Motivar a outros. O que supón ter a capacidade de xerar nos demais o desexo de participar activamente e con ilusión en calquera proxecto ou tarefa.	A4 A13 A18
19P Aplicar os principios ergonómicos ou de hixiene postural no desenvolvemento da súa actividade.	A2 A4
1A Traballar con responsabilidade.	A17
2A Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora.	A17
3A Manifestar respecto, valoración e sensibilidade ante o traballo dos demais.	A13
5A Manifestar discreción.	A14
6A Mostrar a súa orientación ao paciente/usuario.	A14 A19
7A Axustarse aos límites da súa competencia profesional.	A14
8A Desenvolver a capacidade para organizar e dirixir.	A18
1TI Comunicación oral e escrita nas linguas cooficiais da Comunidade Autónoma.	B1
2TI Capacidade de análise e síntese.	B2
3TI Capacidade de organización e planificación.	B3
4TI Capacidade de xestión da información.	B4
5TI Resolución de problemas.	B5
6TI Toma de decisións.	B6
7TI Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo.	B7
1TP Compromiso ético.	B9
2TP Traballo en equipo.	B10
3TP Habilidades nas relacións interpersoais.	B11
4TP Razoamento crítico.	B12
5TP Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade.	B13
1TS Aprendizaxe autónoma.	B15
2TS Motivación por a calidade.	B16
3TS Adaptación a novas situacións.	B17
4TS Creatividade.	B18
5TS Iniciativa e espírito emprendedor.	B19
6TS Liderado.	B20

Contidos

Tema	
Xeneralidades.	Papel do fisioterapeuta no ámbito deportivo. Psicoloxía do deportista.
Avaliación de Fisioterapia previa á práctica deportiva. Actuación a pé de campo.	Valoración das lesións deportivas
Condicións do equipamento deportivo.	Material de protección.
Causas da patoloxía deportiva.	Patomecánica e xesto deportivo nas lesións deportivas.
Xeneralidades da prevención de lesións deportivas.	Tratamento das lesións deportivas. Papel da Fisioterapia na reincorporación á práctica deportiva.
Estiradas musculares. Xeneralidades.	Tipos de estiradas.
Profundización nos tipos de vendaxes funcionais no deporte.	Técnicas de aplicación. Ortese no deporte.
Criomasaxe.	Indicacións e contraindicacións. Método cricer.
Masoterapia no deporte.	Masaxe pre e post competición. Técnicas especiais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Traballos tutelados	1	30	31
Presentacións/exposicións	1	2	3
Sesión maxistral	42	71	113
Probos de resposta curta	1	0	1
Traballos e proxectos	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Traballos tutelados	Os alumnos deberán elaborar, asistir a titorias, expoñer e defender un traballo. Cada grupo realizará un traballo sobre un tema determinado pactado co profesor.
Presentacións/exposicións	Exposición con medios audiovisuais por parte do alumno ante o docente e os estudantes do traballo tutelado
Sesión maxistral	As clases teoricas serán participativas e utilizarase a interrogación didáctica, debate, estudio de casos e estratexias de resolución de problemas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	TITORIAS: Ademais das titorias de grupo pequeno para o traballo tutelado, contemplanse as titorias de orientación e asesoramento académico, profesional e persoal. Estas levaranse a cabo no horario e lugar indicado no apartado da guía correspondente, 6 horas a semana. Tamen se poden realizar por correo electrónico a dirección do profesor indicando en Asunto: TITORIAS ORGANIZACION SOCIAL DO TRABALLO Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos de alumnos Gran grupo: clases teoricas e exposicións de traballos Pequeno grupo: elaboración de traballos Individual: exame
Traballos tutelados	TITORIAS: Ademais das titorias de grupo pequeno para o traballo tutelado, contemplanse as titorias de orientación e asesoramento académico, profesional e persoal. Estas levaranse a cabo no horario e lugar indicado no apartado da guía correspondente, 6 horas a semana. Tamen se poden realizar por correo electrónico a dirección do profesor indicando en Asunto: TITORIAS ORGANIZACION SOCIAL DO TRABALLO Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos de alumnos Gran grupo: clases teoricas e exposicións de traballos Pequeno grupo: elaboración de traballos Individual: exame
Presentacións/exposicións	TITORIAS: Ademais das titorias de grupo pequeno para o traballo tutelado, contemplanse as titorias de orientación e asesoramento académico, profesional e persoal. Estas levaranse a cabo no horario e lugar indicado no apartado da guía correspondente, 6 horas a semana. Tamen se poden realizar por correo electrónico a dirección do profesor indicando en Asunto: TITORIAS ORGANIZACION SOCIAL DO TRABALLO Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos de alumnos Gran grupo: clases teoricas e exposicións de traballos Pequeno grupo: elaboración de traballos Individual: exame

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A realización, asistencia a titorias exposición e defensa do traballo é obrigatoria para superar a materia. Valorarase a participación nas titorias do traballo, a formulación e análise realizada, así como a súa redacción e a utilización de fontes bibliográficas.	10
Presentacións/exposicións	Valorarase a presentación do traballo en medios audiovisuais a súa exposición e defensa.	10
Sesión maxistral	Constará de 5 a 7 preguntas nas que o alumno demostrará os seus coñecementos teóricos razoados sobre aspectos fundamentais da materia.	80

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para poder presentarse a examen teórico en calquera das dúas convocatorias é obrigatorio realizar, asistir as titorias, expoñer e defender o traballo nas datas que se establezan ao principio da docencia da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Ballesteros Massó R., **Traumatología y medicina deportiva**, Ed. Paraninfo. Madrid 2002.,
 Baker Champ L., **Manual de campo de Medicina del Deporte de la Hughston Clinic**, Panamericana. Madrid 1998.,
 Arnheim D., **Fisioterapia y entrenamiento atlético**, Mosby/Doyma. Madrid 1994.,
 Boyer Th., **Patología del aparato locomotor en el deporte**, Ed. Masson. Barcelona 1991.,

Recomendacións